

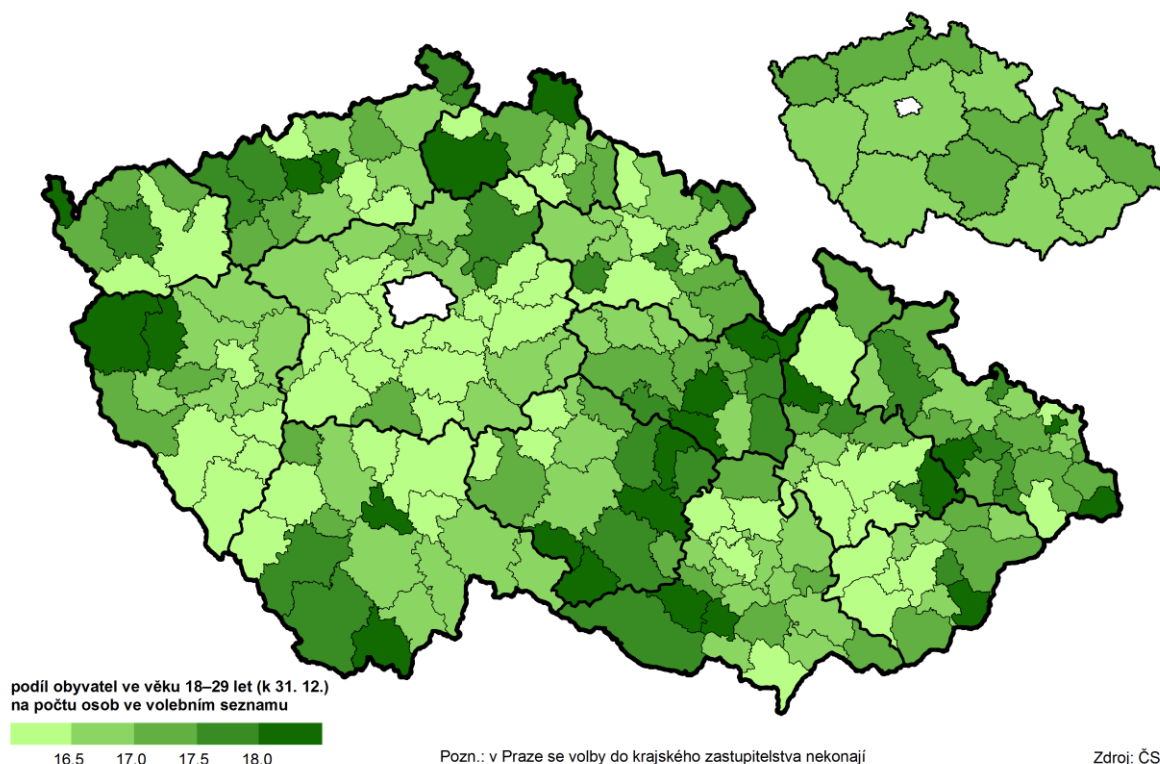
9. Volby

Tato část je věnována aktivitě juniorů ve veřejném životě a jejich angažovanost ve volbách do zastupitelstev krajů v roce 2016 a v řádných komunálních volbách, které proběhly v říjnu 2014 a jejich základního srovnání s předchozími krajskými a komunálními volbami.

Volby do zastupitelstev krajů 2016

Volby do zastupitelstev krajů se konaly ve dnech 7. a 8. října 2016. Základním předpokladem pro získání volebního práva bylo dosažení věku 18 a více let. Koncem roku žilo v Ústeckém kraji 667,5 tisíc osob ve věku 18 a více let, z toho necelých 17 % tvořili mladí lidé ve věku 18–29 let. Volební potenciál Ústeckého kraje představoval při těchto volbách 656,6 tisíc oprávněných voličů, kteří byli zapsáni v seznamech voličů, podíl mladých lidí ve voličské základně tvořil 17,1 %.

Volební potenciál obyvatel ve věku 18–29 let podle SO ORP a krajů
ve volbách do krajského zastupitelstva v říjnu 2016

Z vnitroregionálního pohledu byl nejvyšší volební potenciál obyvatel ve věku 18–29 let v SO ORP Bílina (20,4 %) a v ORP Most (18,2 %). Naopak nejméně zapsaných voličů v mladém věku evidovali v ORP Litvínov (15,9 %).

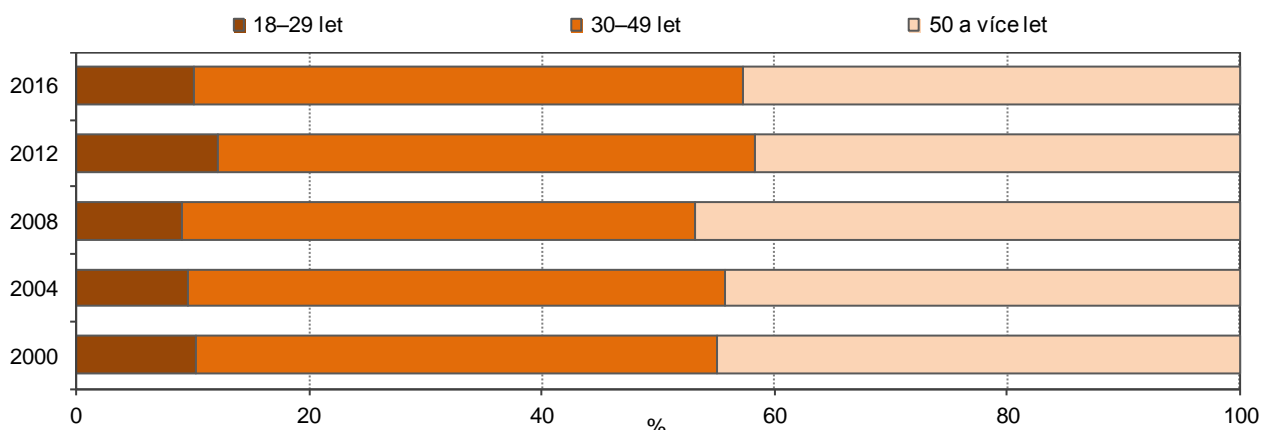
Účast voličů ve volbách do zastupitelstev krajů, volební potenciál obyvatel ve věku 18–29 let, kandidáti a zvolení zastupitelé v Ústeckém kraji v letech 2000 až 2016

	Zapsaní voliči ¹⁾			Obyvatelstvo ve věku 18–29 let k 31.12.		Platní kandidáti			Zvolení zastupitelé		
	celkem	z toho se zúčastnilo hlasování		celkem	podíl na celkovém počtu zapsaných voličů v %	celkem	z toho ve věku 18-29 let		celkem	z toho ve věku 18-29 let	
		počet	v %				počet	v %		počet	v %
2016	656 600	190 008	28,9	112 553	17,1	1 156	117	10,1	55	1	1,8
2012	663 440	225 180	33,9	127 082	19,2	968	117	12,1	55	-	x
2008	661 365	247 638	37,4	140 641	21,3	701	64	9,1	55	1	1,8
2004	656 799	166 602	25,4	152 238	23,2	891	86	9,7	55	-	x
2000	649 187	192 665	29,7	167 393	25,8	559	57	10,2	55	3	5,5

¹⁾ osoby ve věku 18 a více let zapsané v seznamech voličů

V krajských volbách v roce 2016 kandidovalo v Ústeckém kraji celkem 1 156 osob, z toho 10,1 % ve věku 18–29 let. Nejvyšší podíl kandidátů této věkové skupiny byl ve volbách v roce 2012, nejnižší pak ve dvou předcházejících volbách.

Graf 9.1 Kandidáti ve volbách do zastupitelstva Ústeckého kraje podle věku

Z celkového počtu volených zastupitelů do krajského zastupitelstva, byl v roce 2016 zvolen pouze jeden zastupitel ve věkové skupině 18–29 let.

Volby do zastupitelstev obcí 2014

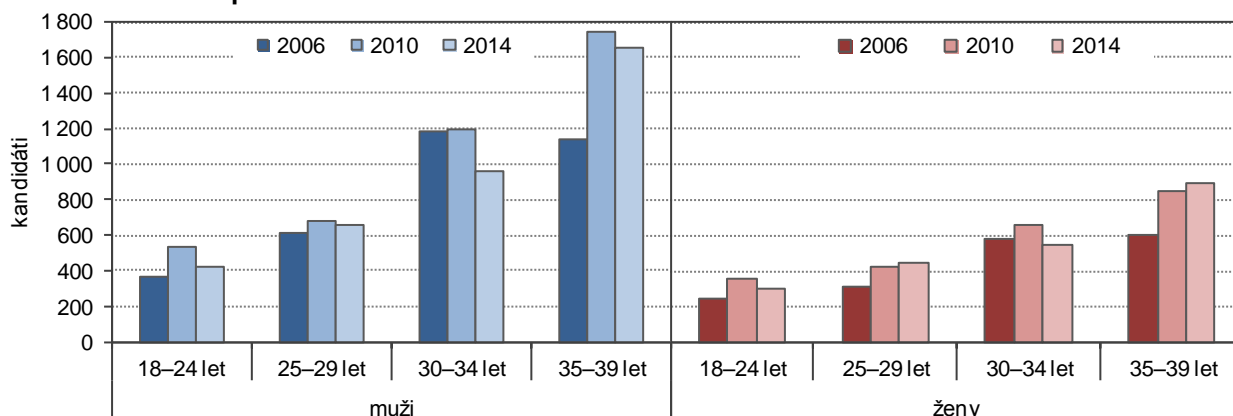
Řádné komunální volby proběhly ve dnech 10. a 11. října 2014 a mohlo se jich zúčastnit celkem 660,8 tisíc oprávněných voličů, z toho voliči ve věku 18–29 let představovali více než 18 %. Jejich podíl byl nejnižší v porovnání s předchozími volbami do zastupitelstev obcí v letech 2010 a 2006.

Účast voličů ve volbách do obecních zastupitelstev a volební potenciál obyvatel ve věku 18–29 let v Ústeckém kraji v roce 2006, 2010 a 2014

	Zapsaní voliči ¹⁾			Obyvatelstvo ve věku 18–29 let k 31.12.			Podíl obyvatelstva ve věku 18–29 let na celkovém počtu zapsaných voličů v %		
	celkem	z toho se zúčastnilo hlasování		celkem	z toho ve věku		celkem	z toho ve věku	
		počet	v %		18–24 let	25–29 let		18–24 let	25–29 let
2014	660 813	257 519	39,0	120 017	65 920	54 097	18,2	10,0	8,2
2010	663 992	282 170	42,5	134 572	76 582	57 990	20,3	11,5	8,7
2006	659 326	267 456	40,6	143 397	78 106	65 291	21,7	11,8	9,9

Celkem v řádných komunálních volbách v roce 2014 kandidovalo v Ústeckém kraji 17,6 tisíc osob, z toho bylo 64,1 % mužů. Při pohledu na vývoj kandidátů v jednotlivých věkových skupinách je patrné, že mezi volbami v roce 2006 a 2010 se počet kandidátů ve všech věkových skupinách i u obou pohlaví zvýšil. Zatímco mezi dalšími volbami v letech 2010 a 2014 poklesl u mužů počet kandidátů ve všech věkových skupinách, naproti tomu u žen počet 25–29letých a 35–39letých vzrostl, ve zbývajících dvou srovnávaných skupinách poklesl.

Graf 9.2 Kandidáti v Ústeckém kraji podle pohlaví a vybraných věkových skupin ve volbách do obecních zastupitelstev

Nejvyšší podíl mužských kandidátů byl zapsán v okrese Louny (66,4 %), nejnižší v okrese Most (61 %). Podíl mužů ve věku 18–29 let byl celkově v kraji nižší a představoval 59,2 %, v meziokresním srovnání byl tento podíl nejvyšší v okrese Děčín (64 %), naopak nejnižší v okrese Chomutov (52,2 %).

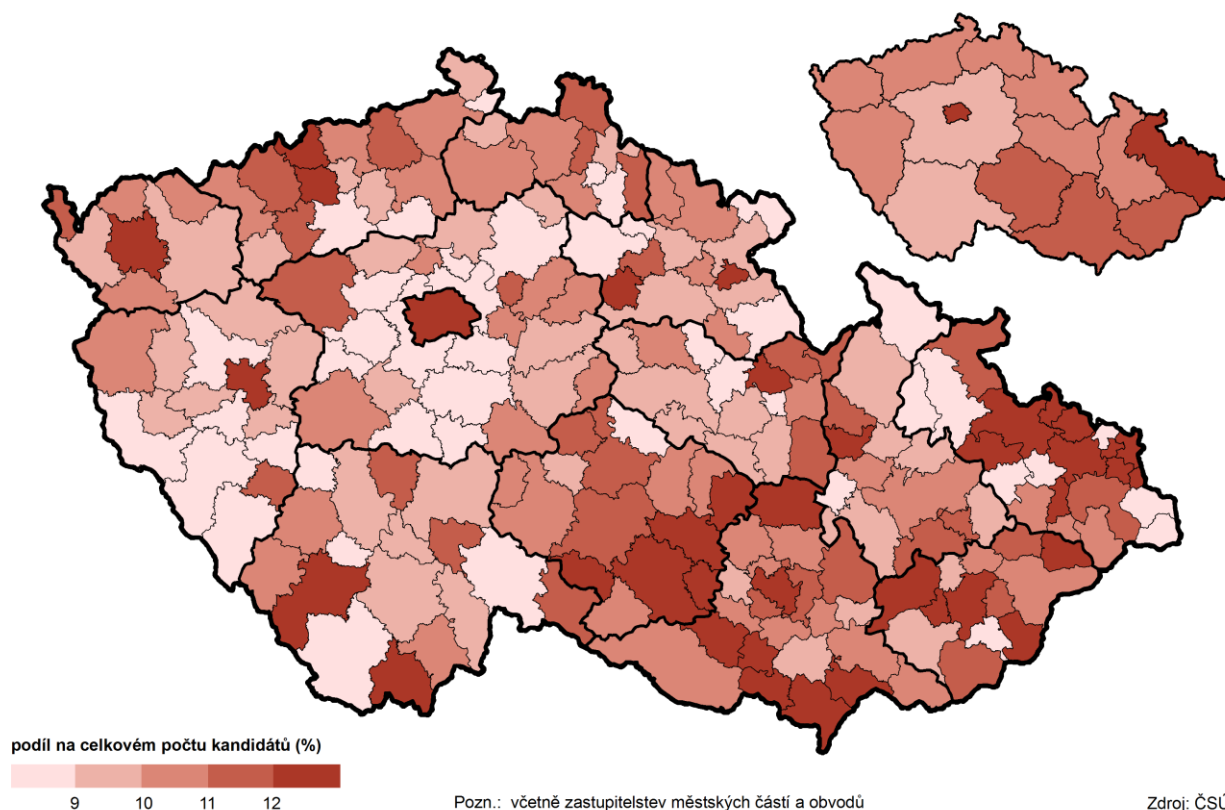
Platní kandidáti ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a podle okresů v roce 2014

	Platní kandidáti			z toho ve věku 18–29 let			Podíl kandidátů ve věku 18–29 let (%)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Ústecký kraj	17 552	11 244	6 308	1 833	1 086	747	10,4	9,7	11,8
v tom okres:									
Děčín	2 729	1 783	946	261	167	94	9,6	9,4	9,9
Chomutov	2 446	1 540	906	268	140	128	11,0	9,1	14,1
Litoměřice	3 223	2 059	1 164	309	185	124	9,6	9,0	10,7
Louny	2 820	1 873	947	272	173	99	9,6	9,2	10,5
Most	1 673	1 021	652	223	123	100	13,3	12,0	15,3
Teplice	2 200	1 366	834	225	131	94	10,2	9,6	11,3
Ústí nad Labem	2 461	1 602	859	275	167	108	11,2	10,4	12,6

V mezikrajovém srovnání byl nejvyšší podíl kandidátů v mladé věkové skupině 18–29letých na celkovém počtu kandidátů v Hl. m. Praze (14 %) a v Moravskoslezském kraji (12,2 %), naopak nejnižší byl podíl ve Středočeském a Jihočeském kraji (9,1 resp. 9,8 %). Podíl v Ústeckém kraji (10,4 %) byl zhruba na středu mezi kraji.

Z pohledu jednotlivých správních obvodů ORP se voleb do zastupitelstev obcí v roce 2016 zúčastnil nejvyšší podíl kandidátů do 29 let v ORP Most (14 %) a v ORP Litvínov (12,6 %). Nejnižší podíl mladých kandidátů měli v ORP Varnsdorf.

Kandidáti ve věku 18–29 let podle SO ORP a krajů ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2014

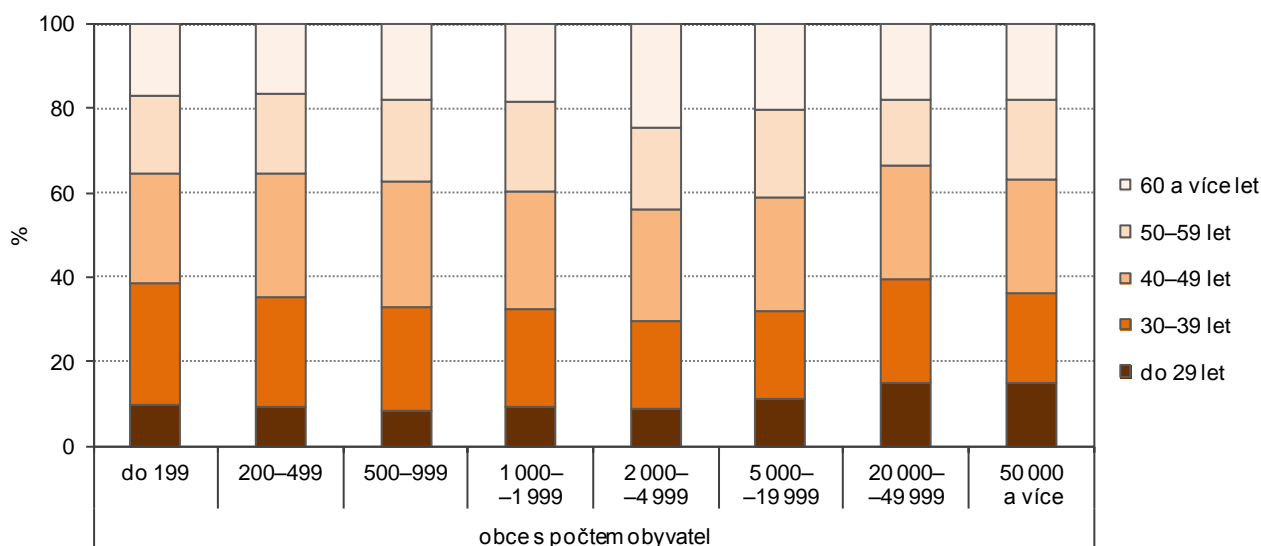

Platní kandidáti ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a podle velikostních skupin obcí v roce 2014

	Platní kandidáti			z toho ve věku 18–29 let			Podíl kandidátů ve věku 18–29 let (%)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Ústecký kraj	17 552	11 244	6 308	1 833	1 086	747	10,4	9,7	11,8
v tom podle velikosti obce:									
do 199 obyvatel	468	291	177	45	21	24	9,6	7,2	13,6
200–499 obyvatel	2 401	1 528	873	218	128	90	9,1	8,4	10,3
500–999 obyvatel	2 648	1 688	960	219	125	94	8,3	7,4	9,8
1 000–1 999 obyvatel	2 313	1 470	843	218	124	94	9,4	8,4	11,2
2 000–4 999 obyvatel	2 563	1 608	955	221	134	87	8,6	8,3	9,1
5 000–19 999 obyvatel	3 747	2 430	1 317	415	256	159	11,1	10,5	12,1
20 000–49 999 obyvatel	1 281	831	450	189	112	77	14,8	13,5	17,1
50 000 a více obyvatel	2 131	1 398	733	308	186	122	14,5	13,3	16,6

Ve všech velikostních skupinách obcí měli mladí kandidáti do 29 let nejmenší podíl na celkovém počtu platných kandidátů. Nejvyšší podíl byl v obcích s 20 a více tisíci obyvateli. Ve většině velikostních skupin obcí měli převažující většinu kandidáti ve věku 40–49 let, výjimkou byly nejmenší obce do 199 obyvatel, kde převažovali kandidáti ve věku 30–39 let. Druhou nejpočetnější skupinou byli ve většině skupin obcí kandidáti 30–39letí, výjimkou byly nejmenší obce, kde druhými v pořadí byli kandidáti ve věku 40–49 let, dále obce s 2 000–4 999 obyvateli, kde druhé pořadí obsadili kandidáti 60letí a starší a obce s 5 000–19 999 obyvateli, u nichž druzí z celkového počtu kandidátů byli 50–59letí.

Graf 9.3 Kandidáti ve volbách do obecních zastupitelstev v Ústeckém kraji podle věku a podle velikostních skupin obcí v roce 2014

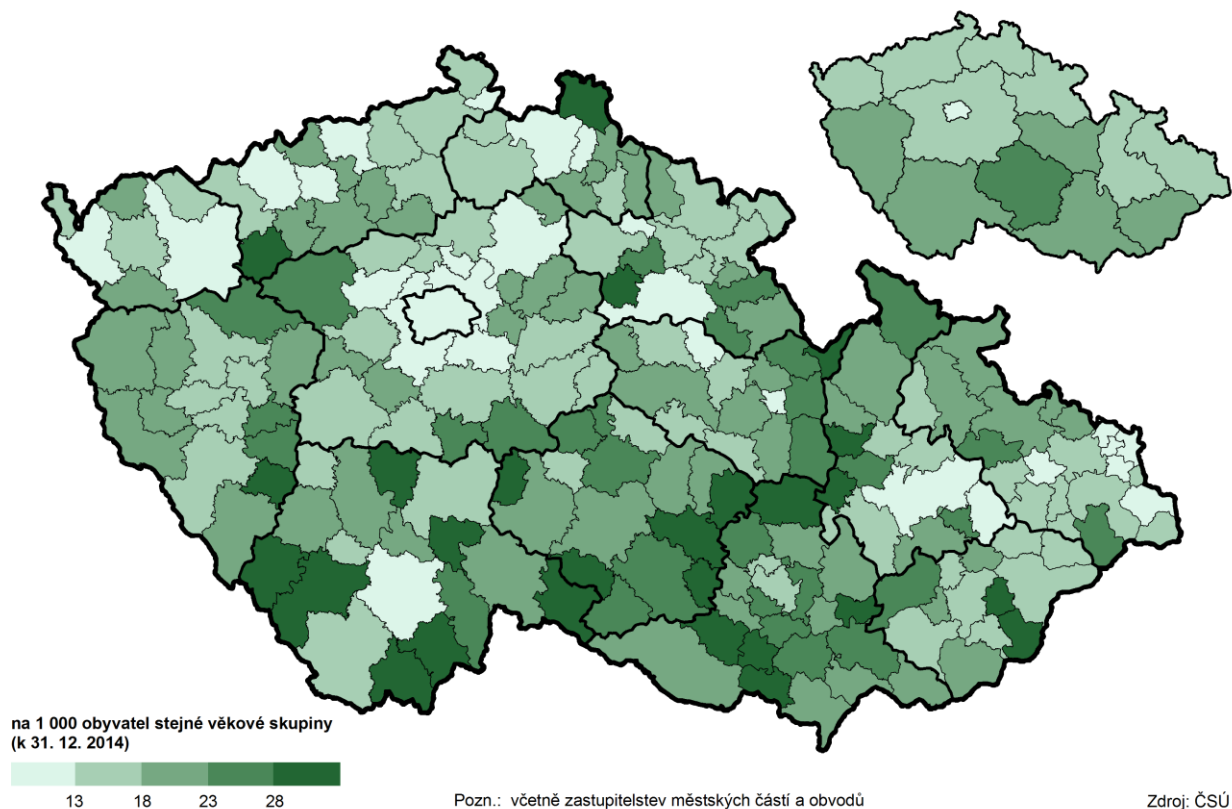

Aktivitu mladých lidí ve věku 18–29 let ve volbách nebo-li počet mladých kandidujících v přepočtu na 1 000 obyvatel ve věku 18–29 let, znázorňuje následující kartogram. V Ústeckém kraji dosáhl podíl kandidujících mladých lidí 15,3 % a v mezikrajovém srovnání byl třetí nejnižší po Hl. m. Praze (9,5 %) a po Libereckém kraji (14,7 %). Nejvyšší volební aktivitu projeвили mladí lidé v Kraji Vysočina (24,2 %) a v Jihomoravském kraji (20,3 %).

Z pohledu regionálního srovnání v Ústeckém kraji kandidovalo na tisíc obyvatel ve věku 18–29 let nejvíce osob v SO ORP Podbořany (29,9 %), Lovosice (21,5 %) a Žatec (20,6 %). Naopak nejmenší podíl kandidujících byl v ORP Most (10,5 %) a Teplice (10,7 %).

Osoby ve věku 18–29 let podle SO ORP a krajů
kandidující ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2014

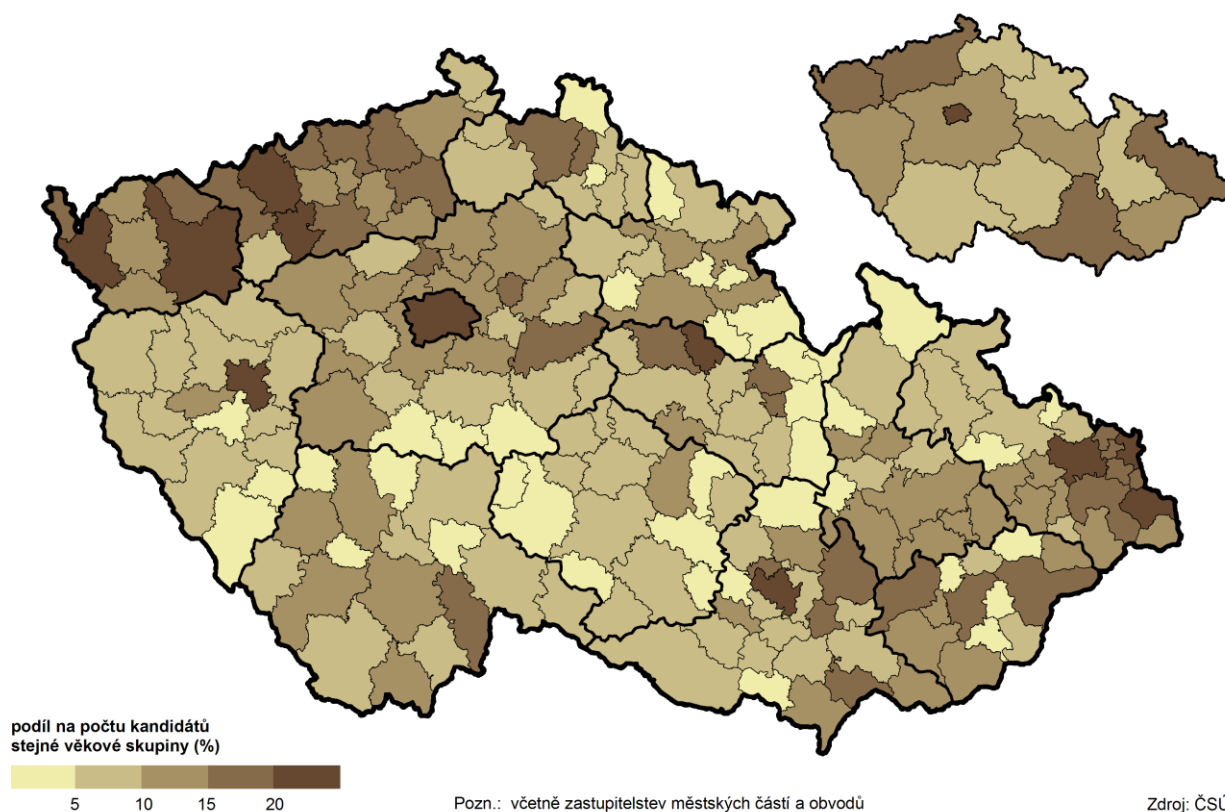

Podíl kandidátů s politickou příslušností na kandidátech stejného věku vyjadřuje jejich politickou angažovanost. V Ústeckém kraji kandidovalo v říjnových volbách do komunálních zastupitelstev celkem 291 kandidátů ve věku 18–29 let, kteří uvedli příslušnost k nějaké politické straně. Jejich podíl na celkovém počtu kandidátů do 29 let dosáhl 15,9 % a v porovnání s ostatními kraji to byla třetí nejvyšší hodnota po Hl. m. Praze (30,9 %) a po Karlovarském kraji (17 %). Naproti tomu nejnižší politickou angažovanost mladých lidí zaznamenali v Kraji Vysočina (6 %) a v Královéhradeckém kraji (6,8 %).

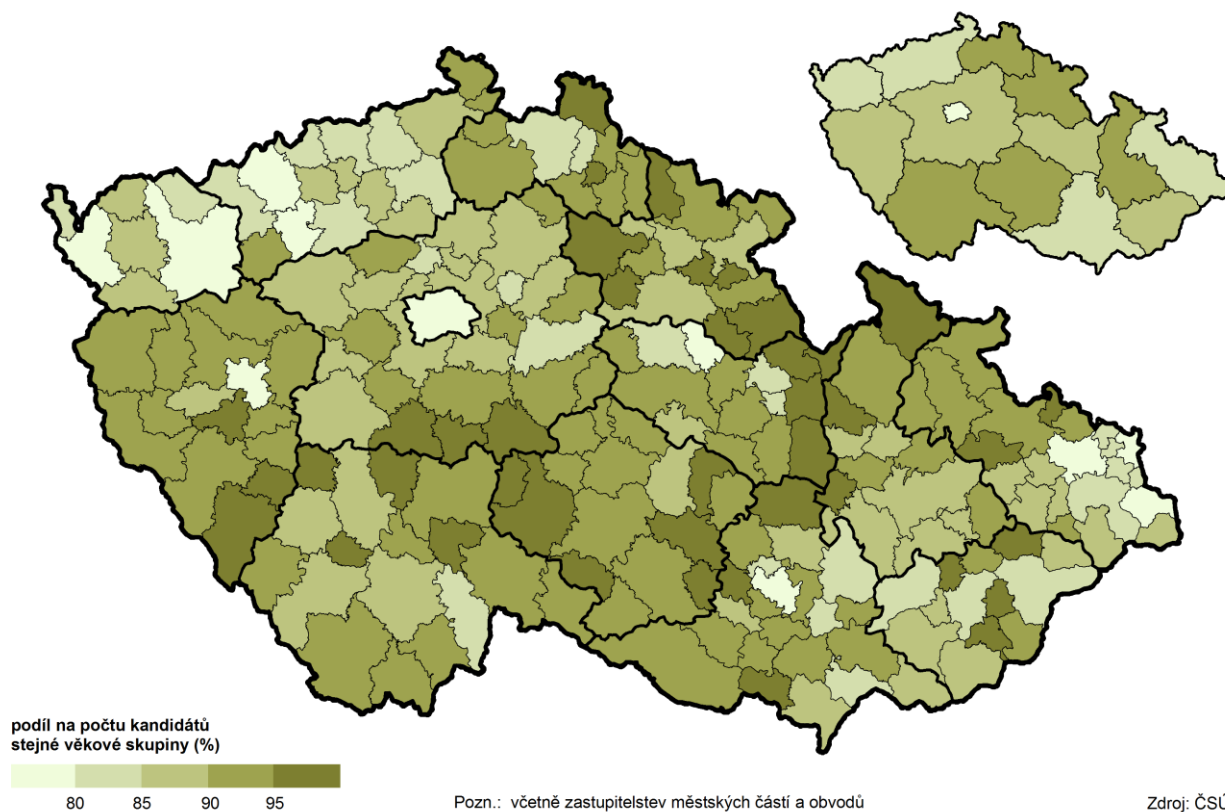
Z pohledu správních obvodů obcí s rozšířenou působností Ústeckého kraje registrovali nejvyšší politickou angažovanost u mladých lidí v ORP Žatec (26,5 %) a Chomutov (20,6 %). Většinu kandidátů, kteří nebyli příslušníky žádné politické strany evidovali v ORP Podbořany (5,8 %) a v ORP Varnsdorf (8,8 %).

Kandidáti ve věku 18–29 let s příslušností k politické straně podle SO ORP a krajů
ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2014

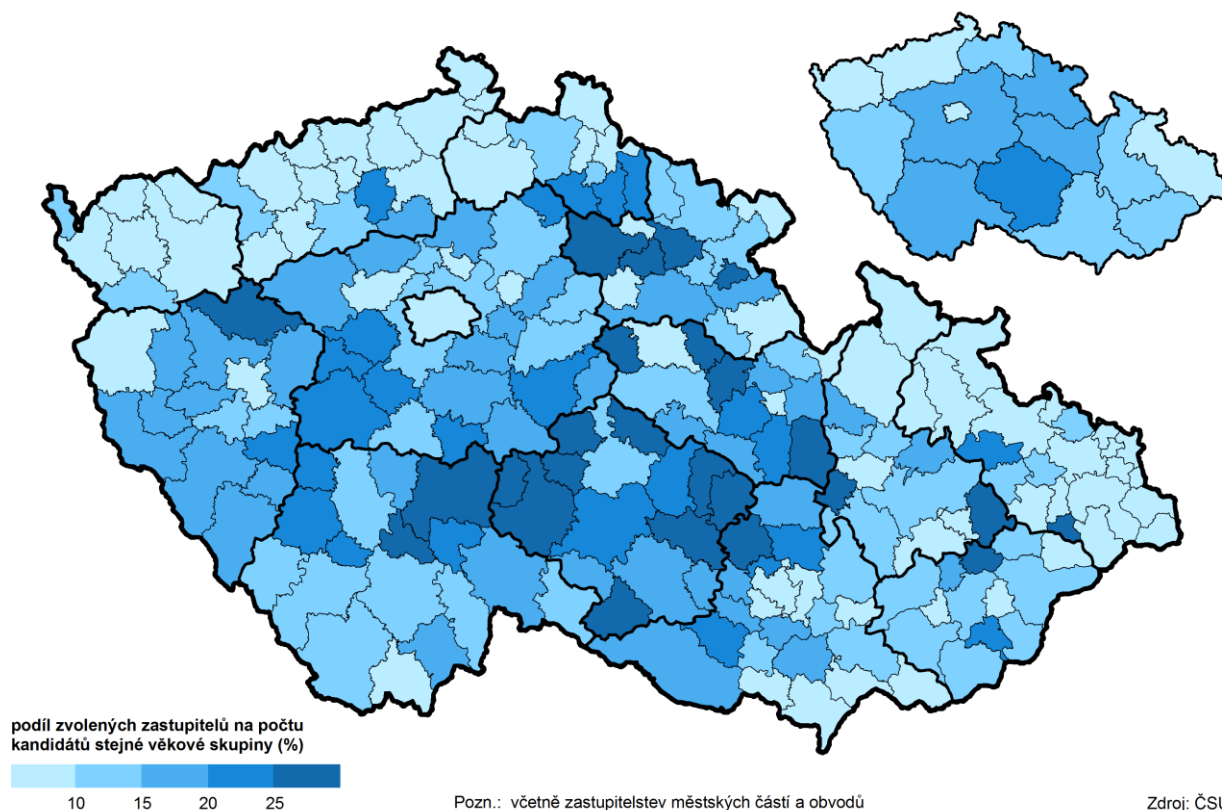
Kandidáti ve věku 18–29 let bez politické příslušnosti podle SO ORP a krajů
ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2014

Ukazatelem úspěšnosti kandidátů ve volbách je podíl zvolených zastupitelů na počtu kandidátů. U mladých lidí ve věku 18–29 let v Ústeckém kraji byla úspěšnost v komunálních volbách 7,7 %. V porovnání s ostatními kraji se jednalo o třetí nejnižší hodnotu po Hl. m. Praze, kde mladí kandidáti uspěli jen z 3,5 % a v Moravskoslezském kraji (6,5 %). Naproti tomu nejvíce mladých lidí z celkového počtu kandidátů stejné věkové skupiny zvolili do zastupitelstev obcí v Kraji Vysočina (24,9 %).

Z vnitroregionálního pohledu Ústeckého kraje byli mladí lidé neúspěšnější ve správních obvodech Lovosice s 23,2 % a Roudnice nad Labem s 16,3 %. Naopak nejnižší úspěšnost zaznamenali mladí lidé v ORP Bílina a Děčín (3,2 resp. 3,3 %). Žádný kandidát nejmladší věkové skupiny nebyl zvolen v ORP Varnsdorf.

Úspěšnost kandidátů ve věku 18–29 let podle SO ORP a krajů ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2014

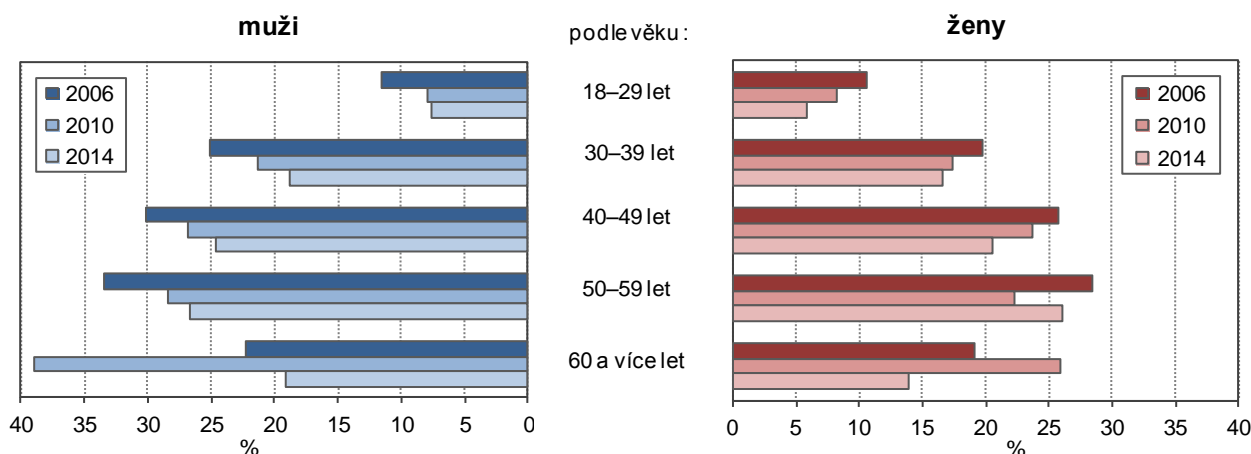

Ve volbách do obecních zastupitelstev v roce 2014 v Ústeckém kraji byla z celkového počtu zvolených zastupitelů necelá 4 % zastupitelů ve věku 18–29 let. Nejvyšší podíl mladých zastupitelů měla zastupitelstva v okresech Chomutov, Litoměřice, Most a Louny. Naproti tomu nejnižší podíl mladých lidí pracuje v okrese Děčín.

Zvolení zastupitelé ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a podle okresů v roce 2014

	Zvolení zastupitelé			z toho ve věku 18–29 let			Podíl zastupitelů ve věku 18–29 let (%)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Ústecký kraj	3 663	2 535	1 128	141	97	44	3,8	3,8	3,9
v tom okres:									
Děčín	520	375	145	9	8	1	1,7	2,1	0,7
Chomutov	452	319	133	21	12	9	4,6	3,8	6,8
Litoměřice	984	670	314	45	30	15	4,6	4,5	4,8
Louny	653	456	197	27	18	9	4,1	3,9	4,6
Most	294	189	105	13	8	5	4,4	4,2	4,8
Teplice	421	284	137	15	12	3	3,6	4,2	2,2
Ústí nad Labem	339	242	97	11	9	2	3,2	3,7	2,1

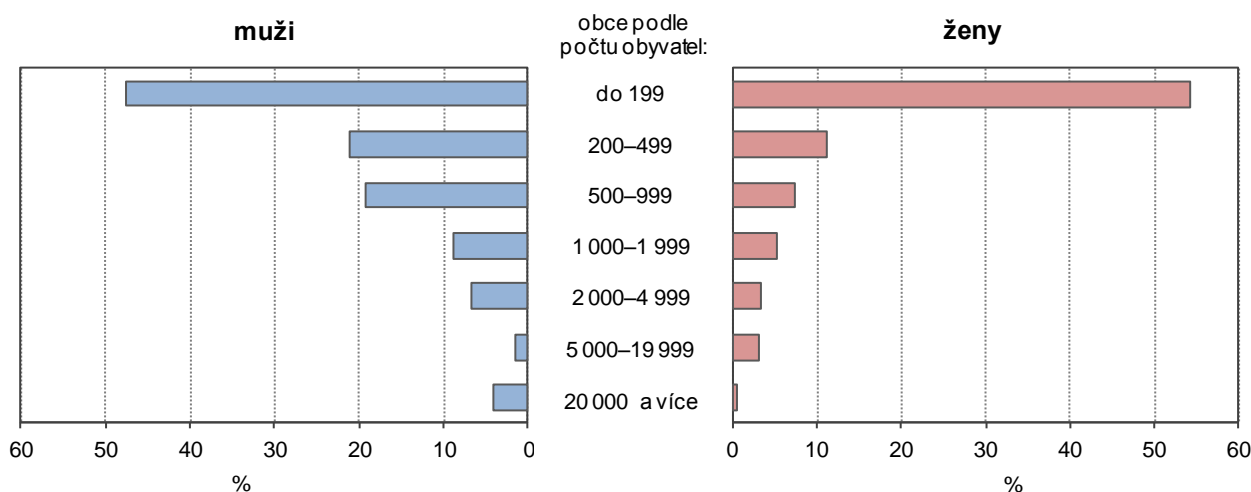
Graf 9.4 Zvolení zastupitelé na počtu kandidátů podle pohlaví a věku v Ústeckém kraji ve volbách do obecních zastupitelstev

Ve většině věkových skupin se podíl zvolených zastupitelů do obecních zastupitelstev mezi jednotlivými volbami zvyšoval, k výraznějšímu poklesu došlo u seniorů mezi posledními dvěma volbami.

Z následujícího grafu je patrné, že nejvyšší podíl mladých lidí mají zastupitelstva obcí v nejmenších obcích Ústeckého kraje, a to jak u mužů, tak u žen. Nejnižší podíl u mužů je v obcích s 5 000 až 19 999 obyvateli, u žen pak u obcí s největším počtem obyvatel.

Graf 9.5 Zvolení zastupitelé na počtu kandidátů ve věku 18–29 let v Ústeckém kraji podle pohlaví a velikostních skupin obcí ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2014

Podíl mladých zvolených zastupitelů (3,8 %) na celkovém počtu zvolených zastupitelů do obecních zastupitelstev v obcích Ústeckého kraje byl v mezikrajovém srovnání absolutně nejnižší. Nejvyšší podíl mladých zastupitelů se na práci zastupitelstev obcí podílí v Kraji Vysočina (7,6 %).

Z pohledu správních obvodů obcí s rozšířenou působností Ústeckého kraje pracuje v zastupitelstvech obcí více než šest procent mladých lidí v ORP Litvínov a Lovosice (6,4 resp. 6,2 %). Nejnižší podíl mladých lidí mají zastupitelstva obcí ve správních obvodech ORP v Děčíně (1,6 %) a v Bílině (1,9 %). Žádný zástupce mladé generace není v zastupitelstvech obcí v ORP Varnsdorf.

Zvolení zastupitelé ve věku 18–29 let podle SO ORP a krajů
ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2014

